

MIKROBIOLOŠKI TEČAJ

U tvornici mliječnog praška u Osijeku, u periodu od 12. svibnja do 4. lipnja o. g., održan je tečaj iz mikrobiološke kontrole mlijeka i mliječnih proizvoda za upravitelje laboratorija u većim mljekarskim pogonima. Tečaj je organizirao Savjet za narodno zdravlje i socijalnu politiku Vlade FNRJ (Grupa za izgradnju mljekara u akciji UNICEF-a), a pohađalo ga je ukupno 14 slušalaca, predstavnika mljekarskih laboratorija iz Beograda, Zagreba, Osijeka, Sarajeva, Novog Sada, Skoplja, Županje, Bjelovara, Pančevačkog rita i Splita.

Svrha tečaja je bila, da se naši upravitelji mljekarskih laboratorija, koji su većinom pioniri u mljekarskoj struci, upoznaju s uzrocima čestog kvarenja mlijeka i mliječnih proizvoda, pa s mjerama za uklanjanje ovih nedostataka. Time bi se pomoglo našim mljekarskim poduzećima, da se gubici svedu na najmanju mjeru, jer danas mljekarska, a i ostala privredna poduzeća žive i rade na temelju privrednog računa. No zahvaljujući ovim mladim fakultetski obrazovanim stručnjacima, koji vole svoj posao, i pravilnom shvaćanju narodne vlasti, da takvih ljudi treba u mljekarskim pogonima, svakako će njihov rad uroditi plodom, pa će se naše mljekarstvo poboljšati i unaprijediti.

Istodobno s akcijom UNICEF-a (Međunarodnog fonda za pomoć djeci), koja je otpočela prije tri godine u našoj zemlji izgrađivati mljekarske pogone za pasterizaciju i preradu mlijeka u mliječni prašak, otpočelo je i školovanje nižih i viših kadrova, koji će raditi na ovim novopodignutim objektima. Još prošle godine Savjet za narodno zdravlje i socijalnu politiku Vlade FNRJ (Grupa za izgradnju mljekara) organizirao je i održao jednomjesečni tečaj za kemijsku laboratorijsku kontrolu mlijeka i mliječnih proizvoda, na kojem je bila zastupljena većina mljekarskih pogona iz naše zemlje. Da bi naši mljekarski laboratoriji napredovali još dalje u svom radu i lakše mogli kontrolirati rad u mljekarskim pogonima, ovaj mikrobiološki tečaj imao je svrhu, da bakteriološki kontrolira mlijeko, mliječne proizvode, strojeve, posude i t. d.

Na ovom tečaju predavali su Dr. Bogoje Stević, Dr. Matija Kovačević, Dr. Mirko Šipka i Dr. Milan Mitrović, a tečajem je upravljao Ing. Bora Obradović.

Ovom prilikom nalazim za shodno da u ime učesnika tečaja izrazim žaljenje, što nas nisu pohodili Dr. Vrečko i Ing. Sabadoš, koje je UNICEF bio poslao u inostranstvo, da tamo upoznaju novije tekovine iz bakteriologije.

Program za ovaj tečaj bio je pripremljen već unaprijed od spomenutih predavača i Grupe za izgradnju mljekara pri Savjetu za narodno zdravlje i socijalnu politiku Vlade FNRJ. Nastavni program obuhvatio je uglavnom najvažnije teme iz mikrobiološke tehnike, a sama organizacija tečaja bila je na visini. Ovdje treba pored organizatora tečaja i pored nastavnika istaknuti i pohvaliti Tvornicu mlijeka u prahu u Osijeku, koja je omogućila, da se u njenom laboratoriju održava tečaj. Kako su se predavači sami pobrinuli i pribavili potrebne kemikalije, pribor i instrumente, to se teoretski i praktični dio tečaja obavljao nesmetano, i tako je s uspjehom izvršio svoj zadatak.

Nastavni program bio je udešen tako, da je teoretski dio bio odmah povezan s praktičnim, a to je znatno olakšalo brže shvaćanje tema i njihovu praktičnu primjenu. Svaki učesnik tečaja obavljao je samostalno razne analize i mikroskopska istraživanja u vezi s teoretskim dijelom nastavnog programa. U laboratoriju je bilo dovoljno prostora, te je svaki učesnik tečaja imao svoje radno mjesto s mikroskopom, kemikalijama i potrebnim bakteriološkim priborom. Sve ovo pokazuje, da su radni uvjeti na tečaju bili povoljni.

Kako je tečaj trajao samo 24 dana, nije se za tako kratko vrijeme mogao temeljito obraditi sav materijal i tekovine na polju bakteriologije; ipak su se učesnici sistematskim radom upoznali s najosnovnijim analizama i pretragama, koje su prijeko potrebne za svakidašnji rad i kontrolu mlijeka i mliječnih proizvoda u mljekarskim pogonima.

Bit će možda i takvih pogona, gdje još zasad nema potrebnih uvjeta za bakteriološku kontrolu mlijeka, — izuzev novopodignute mljekarske pogone u akciji UNICEF-a, koji su dobili potrebnu laboratorijsku opremu — pa će se možda neki upitati, zašto je pohađao tečaj. Unatoč tim poteškoćama potrebno je poznavati me-

tode, na osnovu kojih se može ocijeniti kvaliteta mlijeka kako kod proizvođača, tako i poslije pasterizacije i razdiobe potrošačima, pa nastojati, da se pribave najosnovnija sredstva za ove bakteriološke preglede i analize. Potrebno bi bilo, da Savezna grupa za izgradnju mljekara i Udruženje mljekarskih poduzeća potpomognu one mljekarske pogone, koji još nemaju potreban laboratorijski pribor, kemikalije i instrumente.

Na tečaju je izvan redovnih predavanja i vježbi svaki dan održana diskusija u formi razgovora između nastavnika i učesnika tečaja, a zatim po završetku svih predavanja i vježbi, nastavnici su ispitali učesnike pojedinačno teoretski i praktično u formi kolokvija.

Kvaliteta predavanja i metoda, po kojoj su održavane vježbe odgovarale su svojoj namjeni. Ovdje je svakako mnogo olakšalo nastavnici predznanje, koje su učesnici, fakultetski obrazovani ljudi, stekli na fakultetu i u praksi, te se često nastavnici nisu trebali zadržavati na stvarima, koje su učesnicima već bile dobro poznate.

Održavanje ovog tečaja ima pozitivnu stranu i u tome, što je poslužio, da se ovi mladi stručnjaci i suradnici na polju mljekarstva međusobno upoznaju, pa će svakako u praksi često izmjenjivati svoja mišljenja i savjete, kako bi se unaprijedilo mljekarstvo u našoj zemlji.

Danas nam se u socijalističkoj zajednici pružaju sve mogućnosti, da se unaprijedi naša narodna privreda, uključujući tu i mljekarstvo, pa je potrebno, da i mi doprinesemo što više, kako bismo omogućili našoj djeci i radnim ljudima upotrebu zdravog i higijenskog mlijeka.

PREGLED VAŽNIJIH PRAVNIH PROPISA

Uredba o kamatnim stopama (Sl. I. FNRJ br. 25/52 str. 497) određuje kamatne stope za pojedine privredne oblasti grane i sektore. U čl. 7. određene su kamatne stope za kratkoročne kredite privrednim poduzećima državnog-zadružnog i društvenog sektora.

Nenamirene obveze za investicije, planske, priznate gubitke i t. d. nastale do 31. prosinca god. 1951. likvidirat će se na osnovu Naredbe, koja je izišla u Službenom listu br. 25/51 na str. 499.

Banka stavlja na raspolaganje državnim privrednim poduzećima potrebna sredstva za njihovo poslovanje, a pored toga **odobrava i terminske kredite**. Potanje odredbe i uvjete vidi u Uputstvu o kreditiranju (Sl. I. FNRJ br. 25/52 str. 508.)

VIDI Objašnjenje o izboru članova **upravnog odbora** privrednih poduzeća, koji su izabrani god. 1950. a čiji je mandat produžen do konca god. 1951. u Sl. I. FNRJ br. 25/52 str. 511.

VIDI Saopćenje Privrednog savjeta Vlade FNRJ o pitanju obračuna za protekli period između uplate akumulacije i fondova, koje je poduzeće izvršilo na temelju stopa privremene tarife i njegovih obveza po stopi iz rješenja komisije. Sl. I. FNRJ br. 25/52 str. 511.

Kako posluju pogoni zemljoradničkih zadruga, koji imaju karakter industrijske proizvodnje te kako plaćaju porez na promet proizvoda i doprinos za socijalno osiguranje zadruge privredne organizacije, vidi u Saopćenju Centralne komisije Privrednog savjeta Vlade FNRJ Sl. I. FNRJ br. 25/52 str. 511.

Poštupak kod otkazivanja radnog odnosa radnicima i službenicima privrednih organizacija određen je Uputstvom, koje je izašlo u Sl. I. FNRJ br. 26/52, str. 524.

U kojim slučajevima se isplaćuje **naknada iz saveznog budžeta** radnicima i službenicima za vrijeme **odsustvovanja** sa rada. Vidi Uredbu u Sl. I. FNRJ br. 27/52, str. 530.

Izmijenjena je i dopunjena **Uredba o zabrani zaposlivanja** žena i omladine na određenim poslovima. Vidi Sl. I. FNRJ br. 27/52, str. 531.

Ukinuta je **Naredba o iskorišćivanju** praznih vožnja terećnih motornih vozila. Vidi Rješenje o načinu utvrđivanja vrijednosti i primjene koeficijenata na uvezenu robu. Sl. I. FNRJ br. 27/52, str. 534.